

Petit Fragmenta, llibres per assaborir

www.nuvol.com/noticies/petit-fragmenta-llibres-per-assaborir/

Griselda Oliver i Alabau . Barcelona.

/ 21.11.2015

“La feina de l’editor és proposar bons acompanyants, i si ho fem per a adults també ho podem fer per a nens”, aclareix l’editor Ignasi Moreta durant la presentació de la nova col·lecció que Fragmenta Editorial ha fet per a nens petits: Petit Fragmenta. “Tal com hem fet bons materials per a la recerca del sentit per al públic adult, també volem fer aquest mateix procés per al públic infantil”, explica Inês Castel-Branco, editora de Fragmenta i directora de la col·lecció per a nens.

Encara que en un primer moment Fragmenta havia descartat editar llibres per a nens, amb el temps han decidit fer-ne una, ja que consideren que hi havia alguns forats que no estaven coberts: fer una col·lecció que, mantenint l’esperit de Fragmenta per a adults, ajudés els nens a fer-se preguntes. “A partir de l’experiència personal com a

pares —a casa tenim tres nens, de cinc, set i nou anys—, coneixem el valor del llibre infantil, aquell que és capaç d'interpel·lar, d'emocionar”, diu Castel-Branco. És amb aquesta idea, doncs, que neix aquesta col·lecció, que ja compta amb tres llibres, *Funàmbulus*, d'Àlex Tovar i Àfrica Fanlo, *Respira*, d'Inês Castel-Branco, i *Històries de Nasrudín*, de Halil Bárcena i Mariona Cabassa.

En un moment en què estem tan avesats a la immediatesa que fins i tot l'edició de llibres és accelerada, Fragmenta Editorial ens presenta una proposta innovadora: *slow books* per a nens. Així com en l'àmbit de la gastronomia ha sorgit el moviment *slow food*, com una reivindicació no només per oposar-se al *fast food* sinó també per buscar una nova manera de viure, Castel-Branco considera que aquesta mateixa experiència es pot traslladar al món dels llibres: “Vam decidir fer *slow books*, és a dir, llibres a fons, que responen a un procés lent i que neixen de la conjunció de les diferents parts que el formen (il·lustrador, autor, editor)”. Són llibres per llegir-se lentament, que poden tenir una lectura superficial, però també una lectura més aprofundida. Per això incorporen una particularitat: una guia de lectura. “De la mateixa manera que els llibres per a adults necessiten una contextualització, aquesta guia serveix per ajudar els pares a saber de què va el llibre”. L'objectiu de la guia no és donar una resposta, sinó que vol servir per fer-se preguntes.

Una altra de les particularitats d'aquesta nova col·lecció, que es publica simultàniament en català, castellà i portuguès i que han procurat que tingui una tipografia cuidada i que es noti el traç manual en la il·lustració, és que defuig el conte convencional, com *Els tres porquets* o *La Caputxeta*, i busca incorporar contes d'altres cultures —sobre sufisme, zen o contes africans— juntament amb els d'aquí. És una manera d'oferir “proximitat i alhora globalitat”: “Són llibres per assaborir, de procés lent, lectura lenta, per acompanyar els nens, per fer experiència compartida”. Encara que siguin contes destinats a un públic infantil, Castel-Branco assegura que els és molt difícil posar edats i que aquestes són unes lectures que també poden servir al públic adult, ja que són llibres que volen donar eines per indagar, investigar. Tal com diu Joan Carles Mèlich, autor de *La lectura com a pregària* i professor de Filosofia a la UAB, “un ésser humà sense contes no és humà, ja que assolim la humanitat a través de la narració”.

Un esbós de 'Respira' (Fragmenta), d'Inês Castel-Branco | Foto: Arxiu Fragmenta

Les històries de Nasrudín

Halil Bárcena ha adaptat les històries d'un dels personatges més cèlebres de la tradició sufí, Nasrudin per la vinculació personal que ha tingut amb les seves històries:

“Recordo que a casa, de petit, fèiem un petit diari que li dèiem Nasrudin, i hi escrivíem històries, contes, acudits, notícies, etc. Així, volia que en català hi hagués la possibilitat de fer un petit recull de les històries d'aquest personatge”, explica l'escriptor. Per a ell, el millor d'aquesta edició són les il·lustracions, perquè, a diferència d'altres publicacions, el personatge queda molt ben representat: “És el millor Nasrudín il·lustrat que tenim al país”, ha remarcat l'escriptor. Per a Mariona Cabassa, il·lustrar Nasrudín ha estat molt natural, perquè és un personatge que ja coneixia i, per tant, el dibuix es va fer molt fluït. La il·lustradora ha volgut fer unes il·lustracions en què no es ridiculitzés el personatge, com sovint se l'ha representat.

Tal com s'explica a la guia de lectura, “Nasrudín és un personatge a cavall entre la història i la llegenda”. Sobre la seva vida, se'n sap molt poc. Se'l situa al segle XIII a la ciutat d'Alkshehir, a l'actual Turquia, si bé altres fonts el situen a Samarcanda dos segles més tard. Encarnat sota la figura del savi boig, mostra una mirada de la realitat insòlita. Les seves respostes poden semblar a vegades desconcertants i el seu comportament, absurd, però en el fons el que pretén Nasrudín és “denunciar les

convencions socials i mostrar la naturalesa real de les coses”. Per això Halil Bárcena el descriu com “un savi que es fa el tonto”. En aquest llibre, doncs, s’hi recullen algunes de les històries més interessants del savi i s’acompanyen d’algunes orientacions, perquè si es vol aprofundir-hi més es pugui fer.

‘Respira’, un exercici d’autoconeixement

Inês Castel-Branco recorda que se li va acudir d’escriure aquest llibre arran del fet que els seus fills, abans de començar les classes a l’escola, fan exercicis de respiració cada matí: “Un dia, mentre esmorzava, em va venir de cop la sinopsi del conte”, explica l’editora. “La respiració està relacionada amb les nostres emocions”, escriu Castel-Branco a la guia de lectura del llibre. Per això, Castel-Branco ha volgut escriure aquesta obra, perquè considera que és necessari que aprenguem a respirar, ja que és un acte d’autoconeixement, una manera de calmar-se, concentrar-se, relaxar-se, cosa que pretén la mare que protagonitza el conte juntament amb el seu fill: ensenyar-lo a reflexionar. A més a més, el llibre també incorpora exercicis similars al ioga perquè els nens els puguin practicar.

Una de les il·lustracions que Àfrica Fanlo ha fet de 'Funàmbulus' (Fragmenta), d'Àlex Tovar | Foto: Arxiu Fragmenta

‘Funàmbulus’ o l’equilibri sobre un fil

L’últim llibre que han publicat de la col·lecció és *Funàmbulus*, escrit per Àlex Tovar i il·lustrat per Àfrica Fanlo. Aquesta obra “neix del nostre interès per l’equilibri, com a fenomen que representa el nostre pas per la vida”, expliquen els autors, que volien que aquest llibre servís de punt de reflexió sobre la nostra consciència, sobre com vivim i

superem els problemes diaris. I és així que el protagonista principal —que ens representa a tots— el que vol és conservar el valor de l'equilibri.

La idea de fer aquest llibre va sorgir després de veure el documental *Man on a wire*, sobre la vida de Philippe Petit, un dels funambulistes més famosos del món. Partint de la idea que la vida és un estat, aquesta història no té un principi ni un final, sinó que és un cercle en què el personatge ha de fer i desfer els nusos que representen els alts i baixos de la vida. “Aquest conte pot començar quan surts de casa, quan neixes o quan fas 18 anys. La base és caminar”, aclareixen els autors.

Entre les properes propostes per a la col·lecció Petit Fragmenta cal destacar *La teva cançó*, un conte africà versionat per Inês Castel-Branco, amb il·lustracions de Maria Ella Carrera i guia de lectura de Xavier Melloni, *¿On és la lluna?*, amb text de Jordi Amenós i Albert Arrayàs i *Llibre del gentil i dels tres savis*, una adaptació de Ramon Llull feta per Ignasi Moreta i il·lustrada per Àfrica Fanlo. Aquesta adaptació de Llull no només vol servir per contribuir a l'Any Llull, sinó que encaixa molt bé amb la filosofia de Fragmenta: La metàfora religiosa que s'amaga en el *Llibre del gentil* és molt contemporània i molt actual. “Nosaltres ens pensem que hem inventat el diàleg interreligiós, però Llull ja sabia de què anava això. La diversitat religiosa ha existit sempre”, puntualitza Moreta.

Etiquetes:

[Editorial Fragmenta](#) | [Llibres!](#)